

EDUSKUNNAN VASTAUS 118/2006 vp

Hallituksen esitys laeiksi rekisterihallintolain ja eräiden maistraatin toimivallan määräytymistä koskevia säännöksiä sisältävien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2005 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi rekisterihallintolain ja eräiden maistraatin toimivallan määräytymistä koskevia säännöksiä sisältävien lakien muuttamisesta (HE 229/2005 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 16/2006 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rekisterihallintolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä maaliskuuta 1996 annetun rekisterihallintolain (166/1996) 3 ja 4 §, sellaisena kuin niistä on 3 § osaksi laissa 616/1998, sekä
lisätään lakiin uusi 3 a ja 3 b § seuraavasti:

3 §

Väestökirjanpidon sekä muun rekisterihallinnon paikallisviranomaisina, sen mukaan kuin erikseen säädetään, ovat maistraatit, jotka toimivat kihlakunnanvirastoissa tai erillisinä virastoina. Muista maistraatin tehtävistä säädetään erikseen. Maistraatti voi hoitaa toimialaansa kuuluvia tehtäviä myös läänin toisessa kihlakunnassa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset maistraattien toimialueista. Sisäasiainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset maistraattien sijaintipaikasta ja maistraatin yksiköistä. Lääninhallitus päättää maistraatin nimen.

Ahvenanmaan maakunnassa maistraatille säädettyjä tehtäviä hoitaa lääninhallitus, jollei erikseen toisin säädetä.

Sisäasiainministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun asetuksen antamista kuultava lääninhallitusta.

3 a §

Väestörekisterikeskusta johtaa ja sille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta vastaa ylijohdaja. Virastossa on tulosityksiköitä, joista määrätään työjärjestyksessä. Väestörekisterikeskuk- sen työjärjestyksen vahvistaa ylijohdaja.

Maistraattia johtaa ja sille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta vastaa maistraatin pääl-

likkö. Maistraatissa voi olla tulosityksiköitä siten kuin sen työjärjestyksessä määrätään. Maistraatin työjärjestyksen vahvistaa maistraatin päällikkö.

3 b §

Väestörekisterikeskuksessa asiat ratkaisee ylijohdaja tai muu virkamies, jolle on annettu työjärjestyksessä päätösvalta.

Maistraatin toimivaltaan kuuluvat asiat ratkaisee maistraatin päällikkö tai muu virkamies, jolle on annettu maistraatin työjärjestyksessä päätösvalta.

4 §

Tarkempia säännöksiä Väestörekisterikeskuksen ja maistraatin tehtävistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää rekisterihallinnon muusta organisaatiosta, tuloso-ohjauksesta, maistraatin päällikön sijaisen määräämisestä, virkojen kelpoisuusvaatimuksista, virkojen täytöstä ja muista henkilöstöä koskevista asioista. Väestörekisterikeskuksen ja maistraatin työjärjestyksissä määrätään tarkemmin virastojen sisäisestä organisaatiosta, asioiden ratkaisemisesta sekä muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laissa tai asetuksessa olevaa säännöstä, joka koskee henkikirjoittajaa, sovelletaan myös maistraatin päällikköön, jollei toisin säädetä.

Laki

kotikuntalain 7 e ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä maaliskuuta 1994 annetun kotikuntalain (201/1994) 7 e §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 624/2004, sekä
lisätään 9 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1650/1995 ja mainitussa laissa 624/2004, uusi 4 momentti seuraavasti:

7 e §

Muutto- ja maastamuuttoilmoituksen vastaanottamiseen liittyvät tehtävät

Ilmoituksen vastaanottajan on tarkistettava, että ilmoitus sisältää 7 a §:n 3—5 momentissa tarkoitetut tiedot. Jos ilmoitus tehdään puhelimitse, ilmoituksen vastaanottajan on lisäksi huolehdittava siitä, että ilmoitus täyttää 7 a §:n 2 momentissa säädetty edellytykset. Ilmoituksen vastaanottajan on toimitettava ilmoituksen sisältämät tiedot viivytyksettä 7 b §:n 1 momentissa

tarkoitettulle maistraatille lukuun ottamatta 9 §:n 4 momentissa tarkoitettuja ilmoituksia.

9 §

Kotikuntaa ja väestökirjanpitokuntaa koskeva merkintä

Edellä 1 momentista poiketen myös muu ilmoituksen vastaanottanut maistraatti voi tehdä ilmoituksen johdosta tarvittavat merkinnät väestötietojärjestelmään, jos merkintä voidaan tehdä

ilman lisäselvityksiä. Tarkemmat säännökset edellä tarkoitetuista ilmoituksista, joita koskevat merkinnät maistraatti voi tehdä, ja maistraateista, jotka voivat tehdä merkinnät, annetaan si-

säasiainministeriön asetuksella. Merkinnän tehnyt maistraatti vastaa tekemästään merkinnästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

nimilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä elokuuta 1985 annetun nimilain (694/1985) 14 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti ja 27 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 69/1999, seuraavasti:

14 §

Sukunimiviranomaiset

Maistraatti käsittelee sukunimen muuttamista koskevat asiat. Jos maistraattien toiminnan tehostamiseksi tai tasapainoisen alueellisen kehityksen edistämiseksi on tarpeen keskittää sukunimen muuttamista koskevien asioiden käsitteleminen yhdelle tai useammalle maistraatille, sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset siitä, mitkä maistraatit ovat toimivaltaisia antamaan päätöksen sukunimen muuttamista koskevassa asiassa, sekä toimival-
lan jakautumisen perusteista niiden kesken.

15 §

Hakemus sukunimen muuttamisesta

Sukunimen muuttamista koskeva hakemus voidaan toimittaa mille tahansa maistraatille. Jos hakemus on otettu vastaan muussa kuin 14 §:n 1 momentin mukaan toimivaltaisessa maistraa-

tissa, hakemus on siirrettävä viipymättä toimivaltaiselle maistraatille. Siirrosta on ilmoitettava hakijalle.

27 §

Suomen viranomaisen toimivalta sukunimeä koskevassa asiassa

Jos Suomen kansalaisella on kotipaikka muussa valtiossa kuin Suomessa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa, voidaan hakemus sukunimen muuttamisesta tutkia Suomessa, jos Suomessa annettu päätös tunnustetaan päteväksi siinä valtiossa, missä hakijalla on kotipaikka.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

isyyslain 20 ja 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä syyskuuta 1975 annetun isyyslain (700/1975) 20 ja 22 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 927/2002, seuraavasti:

20 §

Tunnustamisen voimaansaattaminen

Kun mies on tunnustanut isyytensä, tulee sen lastenvalvojan, jolle isyyden selvittäminen 6 §:n 2 momentin mukaan kuuluu, viipymättä lähettää tunnustamista koskevat asiakirjat ja isyyden selvittämisestä laadittu pöytäkirja sille maistraatille, joka on 2 momentin mukaan toimivaltainen ratkaisemaan asian.

Tunnustamisen hyväksymistä koskevan asian ratkaisee lastenvalvojan toimialueen maistraatti. Jos maistraattien toiminnan tehostamiseksi tai tasapainoisen alueellisen kehityksen edistämiseksi on kuitenkin tarpeen siirtää isyyden tunnustamisen hyväksymistä koskevien asioiden käsitteleminen toiselle maistraatille, sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset maistraateista, joilta toimivalta siirtyy ja joille se siirtyy, sekä toimivallan jakautumisen perusteista tehtävät vastaanottavien maistraattien kesken.

Tunnustaminen on hyväksyttävä, jos:

1) tunnustaminen on tapahtunut 15—19 §:ssä säädetyin tavoin;

2) eikä ole aihetta olettaa, että isyytensä tunnustanut mies ei ole lapsen isä.

Isyys on tunnustamisella vahvistettu, kun mies on 15 §:n 1 ja 3 momentissa säädetyin tavoin tunnustanut isyytensä ja maistraatti on hyväksynyt tunnustamisen.

22 §

Kanneoikeus

Lapsella on oikeus ajaa isyyden vahvistamista koskevaa kannetta.

Miehellä on oikeus ajaa isyyden vahvistamista koskevaa kannetta, jos maistraatti ei ole hyväksynyt tunnustamista 20 §:n 3 momentin 2 kohdassa mainitusta syystä. Kanne on nostettava vuoden kuluessa siitä päivästä, jona mies on saanut tiedon maistraatin päätöksestä. Miehellä ei kuitenkaan ole oikeutta ajaa kannetta, jos tunnustaminen koskee 2 §:ssä tarkoitettua lasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

perintökaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren (40/1965) 20 luvun 9 a—9 c §, sellaisina kuin ne ovat laissa 733/1994, seuraavasti:

20 luku

Perunkirjoituksesta

9 a §

Jos perittävällä oli kuollessaan kotikunta Suomessa, maistraatti voi kuolinpesän osakkaan, eloonjääneen puolison, pesänhoitajan, pesänselvittäjän, pesänjakajan tai testamentin toimeenpanijan hakemuksesta vahvistaa, että kaikki pesän osakkaat ja perittävän aviopuoliso on merkitty perukirjaan, kuten 3 §:n 1 momentissa säädetään.

Vahvistusta voi hakea miltä tahansa maistraatilta. Jos maistraattien toiminnan tehostamiseksi tai tasapainoisen alueellisen kehityksen edistämiseksi on kuitenkin tarpeen siirtää vahvistuksen antamista koskevien asioiden käsittelemisen toiselle maistraatille, sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset maistraateista, joilta toimivalta siirtyy ja joille se siirtyy, sekä toimivallan jakautumisen perusteista tehtävät vastaanottavien maistraattien kesken. Jos hakemus on otettu vastaan muussa kuin toimivaltaisessa maistraatissa, hakemus on siirrettävä viipymättä toimivaltaiselle maistraatille. Siirrosta on ilmoitettava hakijalle.

Vahvistus on annettava, jos väestötietojärjestelmässä olevien tietojen tai muun saatavissa olevan selvityksen nojalla on perusteltua otaksua, että perukirjassa olevat tiedot ovat oikeat ja täydelliset.

Maistraatin on tehtävä vahvistuksen antamisesta merkintä perukirjan oikeaksi todistettuun jäljennökseen.

9 b §

Jos vahvistusta ei 9 a §:n mukaan voida antaa, maistraatin tulee ilmoittaa havaitsemistaan puutteista ja virheistä hakijalle sekä palauttaa asiakirjat ilman vahvistusta hänelle. Asiasta tulee ilmoittaa myös henkilölle, joka perukirjan mukaan ottaa vastaan pesää koskevia ilmoituksia.

9 c §

Oikeustoimi, jonka maistraatin vahvistamaan perukirjaan merkityt pesän osakkaat ovat tehneet pesän puolesta muun kuin pesän osakkaan kanssa, on sitova, vaikka joku osakkaista on jäänyt perukirjaan merkitsemättä, jos se, jonka kanssa oikeustoimi oli tehty, ei tiennyt eikä hänen pitänytkään tietää, että pesässä oli tällainen osakas.

Haettaessa viranomaiselta oikeuden kirjaimista tai muuta toimenpidettä vahvistettua perukirjaa pidetään riittävänä selvityksenä pesän osakkaista, jollei asiassa muuta ilmene.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 2006